

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 „ — „

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, február 22.

Üdvözet a miniszternek.

A cím kissé anachronisztikusnak tetszik. Üdvözet a miniszternek, melyiknek? Amelyik volt, vagy amelyik lesz?

Azt hiszszük, eltaláljuk a helyes feleletet, mikor azt mondjuk, hogy amelyik volt és lesz továbbra is, Darányi földmívelésügyi miniszternek, akit olyan tisztaközű férfiú mint Széll Kálmán, ki nagy reform tervekkel lép hatalomra, el nem ejthet.

Igazán meglepő az a támadás, melylyel a »szerkesztő változás« óta az Egyetértés lejárni igyekszik a minisztert. Szinte érthetetlen is volna, ha olyan nagyon érthető nem lenne, hogy éppen ez a lap, mely mindig, még a nagy csata idején is oly gyöngéden kezelte a minisztereket, most, éppen akkor, midőn végre egy miniszter a magyar agrár érdekről is tudomást vesz és a legveszedelmesebb szőlőbelegséget a műbor gyárosokat és borkapcsolókat kezdi kiirtani, akkor rohan ki ügyessége elé való kifejezésekkel eme tiszteletre méltó cselekedet ellen.

Nem volt olyan alkalom, hogy ki térünk volna a szigorú kritika elől. A mostani nagy harcban is következetesen és nyíltan foglaltunk állást; de éppen ez teszi kötelességünké, hogy észre vegyük és ne hallgassuk el azt sem, ha elismerésre méltót cselekszik a kormány valamelyik tagja.

Darányi most így teszen és tisztelet-

tel vesszük tudomásul cselekedetét, mely a nép érdekében történő lévén, saját ügyünknek tekintjük.

Mindenkinek meg van a maga munka és eszme köre. A kereskedőnek a kereskedelem ügyei. Ha ezt szeme előtt tartja jól teszi, de ha semmi egyebet nem tart szem előtt, akkor bünt követ el, mert saját érdekét teszi a közé helyébe.

Ime amit mindenki tudott, ami mindenkit bosszantott, ami a gazdát milliókkal károsította meg, le van leplezve a borhamisítás, mely a sejtetnél is szertelenebb módon graszszált törvényeink hiányossága miatt, akár csak az uzsora.

Merjük állítani, hogy a termény hamisítás nagyobb bűn az uzsoránál és nagyobb kárt is okoz, mert az uzsora a már megkapott pénzt szedi el áldozatától, ki többé-kevésbé önkényes áldozat, míg a termény hamisítás már előbb elveszi a pénzt a gazdától s védekezni ellene egyénileg képtelen.

Azt hittük a leleplezés után semmi egyéb lehetőség nem marad fenn a borkapcsolók számára, mint eltűnni, minél jobban eltűnni a láthatárról.

De nem így történt.

Ez a kompánia azt hiszi, hogy elég romlott az intelligencia és elég gyöngé a nép ahhoz, hogy pénz és terrorizmus által saját pártjukra hódíthatják a közvéleményt és ez majd védőügyvéd lesz a magyar ördögszigetre tett ártatlan jó madarak mellett.

Hja! a borhamisítást nemzeti érdeknek tüntetni fel nehéz vállalkozás és a

borhamisítók ügyéből magyar Dreyfus-ügyet csinálni még bajosabb, mert a közvélemény nem kételkedik a bűnösségben és nem is revíziót, hanem retorziót kíván.

Igaz, hogy egyes lapok megvásárlása fog néhány nyakatekert cikket szülni a kompánia érdekében, de ez nem az ő ügyük diadalával, hanem az illető lapok bukásával fog járni.

Ki kell pusztítani ezeket a filloxerákat csak úgy, mint a másik alfajt, szívós munkával, következetesen, kéréllhetlenül. Egyik féreg apró, megfogni alig lehet s elpusztítja a szőlőt, a másik nagyobb, meglehet fogni, ez a szőlősgazdát pusztítja.

Legalább ezt az egyik szőlő nyavalyánkat pusztítsuk el, úgy is ott marad nyomorúságnak a másik.

Egész szívvel járulunk a nagyváradai hegybirtokosság határozatához és tekintve a nép vitális érdekében kifejtett buzgalmat, tekintve az a miatt támadt méltatlan durva támadásokat, üdvözljük Darányi minisztert és óhajtjuk, hogy ő fejezhesse be, mit ő kezdett, a nép hasznára.

A protestánsok panaszkodása.

Az úgy nevezett »új rend« negyedik évében elértük azt, amit az egyházpolitikai reformok keletkezésének idején előre megmondtunk, hogy a reformok sértik ugyan a katolikus hitet — s azért minden erővel küzdöttünk azok ellen, — de nem annyira a katolikus egyháznak fognak kárt okozni, mint a protestáns felekezetnek. Az első két évről összeállított statisztika már iga-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Orgona virága.

Irtá: Deér.

Álmodtam. Tavasz ébredésről, bimbó fakadásról, meleg napsugárról, lilaszínű orgonavirágokról. Álom volt csak. Eltűnt, szertefoszlott. Megesalt a korai melegség, a téli nap sugára és egy pillanatra újra ott éltem az ákácok faluban, újra ott voltam a tanítóék patakmosta kertjében, ott a lilaszínű orgonabokor árnyékában.

Hallottam, hogy valaki csendesen csoszogott föl a lépcsőkhöz. Aztán megállt az ajtó előtt. Ott egyideig köhögött, motozott, aztán nagy félénken megkopogtatta az ajtót.

Kíváncsian mondtam rá a szabad-ot.

Hát csak belép ám az öreg Juli néni a falumból.

— Adjon Isten, édes uram, minden jót!

— Fogadj Isten, asszony néném!

Olyan alázatosan, szinte félénken jött felém ez a becsületes öreg parasztasszony, hogy akaratlanul is mosolyogtam az esetlenségén. De aztán össze is szedte magát. Mikor pedig már le is ültettem oda magam mellé a pamlagra, hát csak megeredt a nyelve.

— Tetszik tudni, hogy vásár van, aztán gondoltam, hogy benézek a katona fiamhoz, hogy itt volnék, hát nem vitt rá a lelkem, hogy édes uramat is föl ne keressem. Hisz

oda valósi, közülünk került ide ebbe a nagy városba, hát úgy gondoltam, hogy nem veti meg az én szegény paraszti személyemet.

És rám nézett az öreg asszony jószágos kék szemével. Én meg úgy éreztem, hogy valami édes melegség lopja be magát a szívembe.

A gondolatom egyszerre odatévedt abba a kis ákácok faluba. Aztán meg ott láttam magam a mi kis tornácok házuk kicsiny kertjében s szinte éreztem az ott viruló orgonabokor lilaszínű virágainak kedves illatát.

Orgona virága! Én édes szerelmes virágom! Szinte restellem, hogy ennyire sz. retlek. Pedig szeretlek rajongó lelkem minden erejével. Hisz oly szép, oly egyszerűen kedves vagy te, üde, illatos kis lányom, lilaszemű szelíd, harmatos virágom!

— Ejnye, ejnye édes uram, de nekifejtkezett valami szép gondolatnak.

Bizony egészen megfeledkeztem erről a jószágos öreg asszonyról. De hát nem tehetek róla. Orgonavirágról álmodtam, annak illatát éreztem . . .

— Hát hogy, mint vannak, édes asszony néném?

— Köszönöm, édes uram, meg vagyunk a magunk szegénységében.

— Mit csinálnak az ismerősök, az én jó embereim?

Az öreg asszony rám nézett. Volt valami különös a tekintetében, a mit nem tudtam megérteni. Nem is értem rá gondolkodni fölötte, mert mással beszélt a lelkem. Ott a mi

kis falunkban a tanítóék lányával, a szépséges kis Gizikével. Azt láttam, csak őt néztem. És a hogy rá gondoltam, hát egyszerre újra csak ott feledtem magam. Ott a kis patakmosta kertben, ott a lilaszínű orgonabokor árnyékában . . .

Én ott álltam a bokor mellett s tépegettem azokat az édes illatu, lilaszínű orgonavirágokat. Egy nevelő szemű, hamvaszűke leány meg ott ült a haragos zöld fűben s kötötte koszoruba azokat az édes orgonavirágokat. Mikor aztán elkészült a koszorúval, akkor odatette a fejére s kacagott, mint egy szerelmes vadgalamb; mint vadgalamb bugása, olyan volt a leány csengő kacagása. Édes, szerelmes, szívhez szóló. Aztán meg én hozzám szólt:

— Látja, itt a fejemen a menyasszonyi koszorú. — Csak a pap áldása hiányzik még hozzá.

És nevetett hozzá.

Én meg odavontam magamhoz s az első csókot leptam azokról a meleg, piros ajkairól . . .

Édes szép álom ez . . . tiszta illat, csupa poézis ott az orgonabokor árnyékában . . .

De régen volt ez. Embernyi ember koromban. De hallom most is leánynak vadgalamb bűgását, csengő kacagását.

Az öreg asszony meg csak beszélt hozzám. Sorra szedte az ismerősöket, beszélt mindenkiről. Oda se hallgattam. Csak egyet lestem, egyet vártam. Mikor szól már a leányról? De csak nem akart előhozakodni velük. Végre is nekem kellett rájuk terelnem a szót.

zolta ezt. Az alábbiakban közöljük a protestánsok beismerését, kommentárul csak egy megjegyzést fűzünk hozzá. A katolikusokat kiméletlenül támadják azért, mert a revíziót hangoztatják. Vajjon kárhoznátni fogják-e a protestánsokat is, ha azok is mindannyian a revízió hívei lesznek? A protestánsok pedig ne panaszkodjanak, nincs rá joguk, ők maguk akarták így.

Homola István ágostai hitvallású protestáns lelkész a »Protestáns Egyházi és Iskolai Lap«-ban elpanaszolja a veszteségeket, melyeket a gyermekek vallásáról szóló új törvény megalkotása óta a protestáns felekezetek szenvedtek, de egyúttal felhívja az adatokat is, melyekből kitűnik, hogy immár *ezrekre rug azon keresztény szülők száma, kik gyermekeiket nem kereszteltetik meg.* A cikkből kiveszszük a következő adatokat:

Az új egyházpolitikai törvényeknek életbe léptetése, illetőleg az 1898. évi 53. t.-cikk eltörlése folytán a gyermekek vallására történt megegyezéseknél az ágostai helvét evangélikus egyház vesztesége:

1895. október 1-jétől ez év végéig	60
1896. januártól decemberi	358
1897-ik évben	351
1898-ik évben	410

összesen: . . . 1179

Az ev. ref. egyház vesztesége:	
1895. október 1-től ez év végéig	89
1896-ik évben	484
1897-ik évben	525
1898-ik évben	459

összesen . . . 1557

Az 1897. évi hitfelekezeti statisztika közlésénél feltűntettük, hogy 1897. évben 15.467 keresztény szülőtől származott *gyermek nem volt megkeresztelve s 10.504 polgárilag megkötött házasság nem volt egyháziilag megáldva.* — Ezen adatokhoz a hivatalos évkönyv azt a megjegyzést csatolta, hogy ezen adatgyűjtés még nem lévén lezárható, mivel több lelkész nem szolgáltatott be rendes időben a központba az egyház adatait. Az adatok legközelebb ki lesznek igazítva, de az eddig felmutatott eredmény nagyobb változást fog szenvedni. E szerint bátran vehetjük, hogy 1897. évben 1520 ág. h. ev. és 2725 ev. ref. gyermek nem volt megkeresztelve s 1769 ág. h. ev. és 586 ev. ref. polgárilag megkötött házasság nem volt egyháziilag megáldva.

A két Kálmán titka.

Budapest, február 22.

Olvasták és tudják a reggeli lapokból, hogy Széll Kálmánt a szabadelvű párt ovációval fogadta és hogy Széll egy óra hosszat konferált Tisza Kálmánnal, mire az öreg közlegény maga csinált hangoztatott Széll mellett.

De az már nincsen a reggeli lapokban, hogy Tisza Kálmán volt az első, aki rögtön a konferencia után dezaválta Tisza Istvánt és elmondta mindenkinek, aki hallani akarta, hogy a szabadelvű párt pretizsjének megóvása mellett oda keil törekedni, hogy az *összes 67-es alapon álló szabadelvű elemek egyesüljenek* és hogy nem szabad Széll utjába semmiféle nehézséget gördíteni.

Ennek a Pálfordulásnak érdekes oka van, melyet ezennel indiskretül elárulunk.

Széll Kálmán elmondta Tiszának, hogy báró Bánffy Dezső Bécsben nagyon kellemetlenkedett neki, sőt össze is zördültek és éppen csak Fejérváry közbelépésének köszönhető, hogy a szétkülömbözés affére nem fajult. Bánffy azért viselkedett vele szemben úgy, mert bizik a Tiszákban és táborukban és hiszi, hogy ők lehetlenné fogják tenni Széll misszióját és akkor ismét ők fognak dominálni Bánffyval mint faltörő kossal és fogatosítani fogják az ugynevezett erőyes rendszabályokat.

Széll megmondta Tisza Kálmánnak, hogy ő ugyan nem hiszi, hogy Bánffynak ez a balga feltevése igaz volna, de ha mégis lenne valami alapja, hát előre megmondja neki, hogy mi volna ennek a frondenak a következménye.

Ő Felsége a király óhajtja első sorban a békét, másodsorban a szabadelvű párt fentartását és ezzel kapcsolatosan az összes 67-es alapon álló szabadelvű elemek egyesítését. Miután biztosra vehető, hogy az ellenzék nem fog Ő Felsége

óhaja ellen cselekedni; ellenben Bánffy magatartása folytán az a kétely merült fel, hogy esetleg a kormány párt ugynevezett harcias elemei fogják megbolygatni a korona kívánságainak teljesülését: Ő Felsége előre jelezte Széllnek, hogy azt a végső fegyvert, melyet Bánffy az ellenzék ellen akart alkalmazni és a melyre nem tudott felhatalmazást kapni, neki meg fogja adni a kormány párt rondeurjei ellen.

Mert ha most az ellenzék megad mindent, a mit a kormány követel és a kormány párt akadékoskodik, akkor nyilvánvaló, hogy a kormány párt nem az ország, hanem egyes emberek vagy egy csoport hatalmi érdekét portálja és akkor csakugyan nem marad más hátra, mint a nemzetre appellálni vagyis a Házat feloszlatni és nyíltan felvetni azt a kérdést, hogy az ország a szabadelvű békés elemeknek a korona által is támogatott politikáját akarja-e szankcionálni vagy pedig egy maréknyi ember erőszakos macakodását. Széll végül azt is megjegyezte, hogy az új választások esetén szabad folyást fog engedni a nemzeti akarat nyilvánulásának.

Ez hatott!

Bánffy legújabb veresége.

Bánffy Dezső — mint a M. E. L. írja — meg akarta hiusítani Széll Kálmánnak a kabinetalakítás lehetőségét, hogy végül mégis csak ő vagy az ő politikájának letéteményese mentse meg a hazát! Ugy okoskodott, hogy Ő Felsége Széll Kálmánt csak designálta, de formálisan még meg nem bizta meg a kabinet alakítással. Körülbelül egy hét alatt, miközben Széll a kabinetalakítás munkájával fáradozik majd, oly nehézségeket velt neki támaszthatni, a melyek legyőzhetetlenek és így mégis csak ő következnek újra a maga »erőyes rendszabályával«.

Ez volt tehát Bánffy okoskodásának kiinduló pontja. Az új kabinetalakítás elé gördítendő akadályok közt első sorban régi fegyvertársainak szolidaritását vélte legalkalmasabbnak ütköztetbe vinni. Azt akarta, hogy ne csak frontot csináljon a szabadelvű párt egy része Széll Kálmán ellen, de *rá akarta venni kabinetjének összes tagjait, hogy ne lépjenek be a Széll-kabinetbe.*

E célból már idehaza is ez irányban próbálta meg befolyásolni minisztértársait. Bécsben pedig **Lukács** Lászlót, **Fejérváry** Gézát és gróf **Széchenyi** Manót kapacitálta ily értelemben.

A hiuság e játékában azonban csufos kudarcot vallott. Régi fegyvertársai egyszerűen eszerben hagyták és mindazok, akiknek támogatására számított, oda állnak most Széll Kálmán mellé, hogy szolidaritásak legyenek vele a béke és alkotmányos rend visszaállításának munkájában. Lukács László például csakugyan nem fog belépni a kabinetbe; de nem azért, mintha hűséges fegyvertársa akar maradni Bánffyuak, hanem első sorban talán azért, mert Széll nem is reflektál Lukácsra s kombinációba nem is vette be őt. Nem is áll az a hír, hogy Széll tegnap Lukácsot kapacitálni akarta volna.

Nagy meglepetés érte báró Bánffyt, a mikor tegnap Bécsben megtudta, hogy mindjárt az első kártyájával, amelyet aduttak velt, elvesztette a játszmát. Megtudta ugyanis, hogy nem volt képes befolyásolni régi minisztértársait, hanem mindazok, a kiket az új kabinetbe való belépéstől vissza akart tartani, mégis

— Hát aztán mondja csak asszonyom, mit csinálnak, hogy miut vannak a tanítóék?

Ujra ott volt az öreg asszony tekintetében valami különös. Mintha olyan szájalom féle lett volna.

Hallgatott. Nagy csend lett a szobában. Csak a szívem dobbanását hallottam. Ugy vert, úgy zakatolt. Valami homályos, bántó sejtélem szállta meg a lelkem.

Orgonavirágot láttam. Lilaszínű, harmatos koszorút orgonavirágból, mely szerelmesen simul egy szőke leány illatos hajára.

Es a leány mosolyog édes, szerelmes mosolygással. De másnak szól a mosoly, más tette fejére az orgonavirág koszorút.

Az öreg asszony meg a kosárhoz nyult. Aztán nagy félve vett elő egy édes, szép virágot, egy lilaszínű orgonavirágot. Nekem adta. Én meg odavontam ajkamhoz, oda szorítottam halvány arcomhoz. Ugy becézgettem, úgy cizirógtam.

Te bájos, üde, illatos kis lányom, lilaszemű szelid harmatos virágom!

Ugy féltem kérdezni ezt az öreg asszonyt. Ugy szerettem volna, ha nem szól, nem beszél, hanem nálam hagyja ezt a kis virágot s engedi, hogy szövegessem, fonogassam a lelkem szötte színes ábrándot lilaszínű, orgonavirágról, — szőkefürtű, kacagó kis lányról.

De mintha megértette volna ez az öreg parasztasszony az én lelkem álmát. Olyan jószágos hangon szólt hozzám:

— Ugy — ugy édes uram. Szép virág az nagyon. Szép, szép. — Ott nyíltott ami falunkban, ott a tanítóék kertjében. Szép leány öntöztette. — Azért nyíltott ily hamar ilyen szépnek. Az küldte magának is.

— Kicsoda, — a tanítóék Gizikéje?

— Az lelkem, jó uram, hogy eltalálta. Az küldte. Azt is mondta, hogy tiszteltet. Többet nem tudott mondani a gyémántom, mert már gyűttek érte . . . Csak nagy sietve tudta ezt az egy virágot is kitépni a . . .

Itt elhallgatott az asszony. Nekem úgy vert, zakatolt a szívem. Ugy szorongattam azt a lilaszínű orgonavirágot . . .

— Honnét tépte ki a virágot?

— A menyasszonyi koszorujából.

Te bájos, üde, illatos kis lányom, lilaszínű szelid harmatos virágom!

Ott vagyok újra a tanítóék kertjében s tépegettem a szelid, szép orgonavirágot. De nincs ki koszoruba kösse, nincs ki fejére tegye.

Álom, illúzió volt az egész. Ifjúkori színes álom. Elmult, szerte foszlott. Tűnnek a remények, az ábrándok sorban egymásután. És lassan-lassan kihűl a szív, nem marad más, mint az emlékezés.

Csak te maradsz hű hozzám szerelmes virágom. Eljősz évről-évre. És én úgy el nézlek, úgy elesodállok. Beszívom édes illatot, elnézem színes szirmaidat és álmodom tovább ábrándokról, színes ifjúságról, mi eltűnt, elmult.

Illat volt az egész. Egy édes illat, egy igazán érző szívnek végső dobbanása.

Álmodtam boldogságról, szerelemtől ott az orgona bokor árnyékában, a tanítóék kertjében.

Nem maradt meg az álomból semmi, csak te bájos, üde, illatos kis lányom, lilaszemű, szelid, harmatos virágom, szerelmes orgonavirágom . . .

csak Széll körül csoportosulnak. Ez annyira elkedvetlenítette, hogy a mikor Budapestre érkezett, nem is ment el a szabadelvű klubba, hanem a lakására hajtatott és ott is maradt. Azokban is csalódott, a kikben legjobban bízott.

Széll és az ellenzék.

— A békétárgyalások. —

A mint előre látható volt, úgy be is következett; Széll Kálmán közvetlenül, a dissidensek mellőzésével, megindította a békétárgyalást az ellenzékkel. A dissidensekre ebben nincsen semmi megalázás; ők csak azért vittek eddig közvetítő szerepet, mert az ellenzék Bánffy Dezsővel nem akar szóba állani; Széll Kálmánnal ellenben már Bánffy alatt is tárgyalt, mert benne látta a korona megbízottját; szívesebben tárgyal most vele, mikor személyisége egyszerűsége garantálja a megállapodások keresztülvitelét. A dissidensekkel nincs is Széllnek mit tárgyalnia, mert az ő kívánságai a Tisza és következményeinek bukásával amúgy is teljesedtek.

Széll Kálmán ma délre nemcsak az ellenzék vezéreit, hanem az ellenzéki békekonferencia összes tagjait hívta meg a képviselőházba, a hol valamennyien meg is jelentek; még a két hét óta beteg Kossuth Ferencz is eljött. Kossuth nagyon megfogyott és gyenge; csak botra támaszkodva tud még járni, de a mai emlékezetes értekezletről nem akart elmaradni.

A hosszú tárgyalás nem azt jelenti, hogy talán valami nehézség merül fel, hanem inkább azt, hogy úgy Széll Kálmánnak, mint az ellenzéknek feltett szándéka, hogy az egész tárgyalással lehetőleg ma végezzenek.

A konferenciában résztvettek:

Széll Kálmán, gróf Apponyi Albert, Horváth Nándor, Kossuth Ferencz, Polónyi Géza, Thaly Kálmán, Hentaller Lajos, dr. Tóth János, Molnár János apát, Szentgyörgyi Árpád.

A hangulatot legjobban jellemzi, hogy a terembe lépő »designált miniszterelnökök« nagy éljenzéssel fogadták, Kossuth Ferencz üdvözlő beszédet is intézett Széllhez, melyre ez köszönőleg válaszolt. Csak ezután is ilyen határozottan jó auspiciumok alatt indultak meg a tulajdonképpeni békétárgyalások.

A képviselőház új elnöksége.

A lapokban különféle kombinációk merültek fel arra nézve, hogy ki lesz a képviselőház új elnöke. Berzeviczy Albertet emlegetik leginkább, akiről Széll Kálmán már többekkel — és tegnap a szabadelvű pártban is hosszasan konferált. Ez a kombináció azonban értesülésünk szerint merőben téves. Berzeviczynek Széll Kálmán helyet szán a megalakítandó kabinetjében, de a Ház elnöki állására őt nem kandidálta. A mi a képviselőház új elnökének és alnökének kérdését illeti, a designált miniszterelnök fenntartja a szabadelvű párt eddigi jelöléseit. Teszi ezt első sorban azért, mert megígérte, hogy a szabadelvű párt prestízsét minden körülmények között megóvjva, tehát a pártnak az elnökjelölésre vonatkozó határozatát nem dezavválja és így a változás csak akkor volna lehetséges, ha pl. maga Perczel mondana le erről a jelöléséről is. Az ellenzék békebizottsága pedig tudvalevőleg a békétárgyalások folyamán az elnök személyének kérdését a békefeltételek közül teljesen kihagyta a miből következik, hogy Perczel jelöltségének fenntartása a kompromisszum létrejöttét akadályozni nem fogja és az ellenzék az elnökválasztás megejtése elé akadályokat gördíteni nem fog. A

szabadelvű párt jelöltjei tehát a régiak maradnak: az elnöki állásra Perczel Dezső, a két alnöki állásra Dániel Gábor és Tallián Béla. Más kérdés azonban, hogy a ház megválasztja-e Perczelt elnöknek?

Az ellenzék gróf Csáky Albint állítja fel ellenjelöltül, a kire természetesen az összes disszidensek rá fognak szavazni. Gróf Csáky Albinnek a szabadelvű pártban is, különösen az úgynevezett békebarátok csoportjában is vannak hívei, akik előtt éppen olyan népszerű Csáky, mint a milyen népszerűtlen Perczel Dezső. Így tehát — bár nem valószínű, de — nem lehetetlen, hogy Perczel jelöltségének fenntartása dacára is megbuktak és gróf Csáky Albin lesz a képviselőház új elnöke.

Az új miniszterium.

A lapokban mindenféle miniszterlisták keringenek; melyek közül már közöltünk néhányat, de megjegyeztük mindannyiszor, hogy ezek a listák kormánypárti kombinációk, melyek hitelességéhez igen sok szó fér. A ma reggel közölt listák is sok tévedést tartalmaznak; ilyen első sorban az, hogy Lukács László a király egyenes óhajára megmarad a kabinetben. Ez egyszerűen nem áll. Széll Kálmán nem kapott semmiféle direktívát a koronától, hogy kiket vegyen a kabinetbe és ha a volt kormány egyes tagjait mégis megkínálja régi állásukkal, azért teszi, hogy a szabadelvű párt dekorumát óvja meg. Lukács Lászlóra azonban abszolút nem reflektál és azzal már Bécsben tisztában volt, hogy Bánffy kívül még négy tagja a régi kabinetnek fog okvetlen kimaradni, ezek: Lukács László, Perczel Dezső, báró Dániel Ernő és Erdélyi Sándor. A megokolás igen egyszerű. Lukács, mint az ischli klauzula szerzője és a harcznak Bánffynál is nagyobb híve, nem maradhat a békekabinetben; Perczel házelnök lesz; Dániel volna Bánffy alatt sem akart maradni és nem is volna rábírható, hogy ismét tárczát vállaljon; végül Erdélyi még a kormánypártban sem kell senkinek.

A régi miniszterek közül tehát a legjobb esetben megmaradnak báró Fejérváry Géza, gróf Széchenyi Manó, báró Cseh Ervin (ez a három okvetlen), Wlassics Gyula és Darányi Ignác (ha akarnak és úgy hallszik, hogy akarnak.)

Ilyenformán nincs még gazdája a pénzügyi, belügyi, igazságügyi és kereskedelemügyi tárczáknak. Eddig a régi kabinet fentemlített tagjain kívül csak két biztos miniszterjelölt van, ezek Hegedűs Sándor és Berzeviczy Albert. Abból a téves suppoziókból indulva ki, hogy Lukács László megmarad, Hegedűst a kereskedelemi tárczára kombinálják, holott Hegedűs Sándor pénzügyminiszter lesz, mire legnagyobb hivatottsága is van. Meg kell jegyeznünk, hogy Hegedűs a tárcza elvállalásával meg nagyobb anyagi áldozatot hoz, mint maga Széll Kálmán és hogy elhatározása csak az a ritka, szoros barátság volt döntő befolyással, mely Széllhez évtizedek óta fűzi. Az iránt sincsen még megállapodás, hogy Berzeviczy melyik tárczát fogja megkapni. Ha Wlassics hajlandóságot érez igazságügyminiszternek lenni, úgy Berzeviczy a közoktatásügy élére áll, különben pedig belügyminiszter lesz.

Az igazságügyminiszteri tárczára még nincsen határozott jelölt, valamint a kereskedelemre sem, bár valószínű, hogy az utóbbit Vörös László kezébe fogják letenni.

Az ellenzék üdvözléte Nagyváradról.

Most hogy az ellenzék teljesen diadalt aratott, a nagyváradi 48-as pártban mozgalom indult meg az ellenzék üdvözlése iránt.

A párt elnöke Szokolay Tamás azonban több napig távol volt s így a pártülést nem hívhatta egybe, tegnap azonban haza érkezett s a pártgyűlést lehetőleg még ma vagy holnapra egybe hívja.

Kibontakozás.

Budapest, február 22. (Saj. tud. táv.) Széll Kálmán vasárnap Bécsbe utazik.

hogy egy heti sáfarkodásáról beszámoljon a Felség előtt.

Szombatig a kabinet is meglesz alkotva, ennek tagjait bejelenti a királynak s vasárnap a hivatalos lap már hozni fogja a felmentő királyi kéziratokat s utánna az új miniszterium kinevezését.

A képviselőházat hétfőre hívják össze, hogy a miniszterek megbízatása bejelentessék s azután megy minden a maga rendén tovább.

Az ellenzék nem fogja a rendet zavarni, a szabadelvű pártban támadt egyenetlenségeket pedig maga Széll Kálmán igyekszik szétoszlatni. Szóval fehér zászló leng mindenütt. Még a legharagosabb szabadelvű párt tag Gajári Ödön is megbékül s nem válik meg a kormánylapok szerkesztésétől, hanem változott elvek szerint szerkeszti tovább.

Széll Kálmán udvarias levélben akarja erre felkérni Gajarit s ő bizonyára engedni fog a szíves kérésnek.

Széll Kálmán és az ellenzék.

Budapest, febr. 22. (Saját tud. táv.) Széll Kálmán és az ellenzéki pártok között a béketanácskozások annyira előhaladtak, hogy a paktumot holnap este valószínűleg már meg is kötik.

A déli ellenzéki tanácskozást, melyen a pártok vezérférfiai vettek részt, követte egy másik este 5 órakor, melyen a béke-delegátusok vettek részt a képviselőház első számú bizottsági termében.

Hir szerint az ellenzék és Széll Kálmán az *indemnitás* és a *házzsábrály-reform* kérdésében megállapodtak.

Az ellenzék annál nagyobb garanciát lát a Széll-miniszteriumban és ezért oly konzilliáns magatartása, mivel az új miniszteriumban Perczel Dezső nem foglal helyet s a *belügyi tárczát maga Széll Kálmán fogja átvenni*.

Az igazságügyi tárcza sorsa még eddigéle nincs eldöntve. Matuska Péternek ajánlatot fel, de ez gondolkodási időt kért.

A béketanácskozás.

Budapest, febr. 22. (Saját tud. táv.) Széll Kálmán és az ellenzék béke-delegátusai 5 órakor ültek össze a képviselőház helyiségében, hogy a békét végleg nyelbe üssék.

A tanácskozás este 9 órakor ért véget s a tanácskozás tagjai, éljen kiáltásokkal léptek ki a teremből.

Az összegyűlt újságírók lelkes éljenzése volt reá a válasz. Különösen kijutott az éljenzésekből Széll Kálmánnak, a ki legkésőbb jött ki a teremből.

A békétárgyalások eredményre vezettek, mint már fentebb részleteztük. A létrejött paktumot holnap fogják megszövegezni s azt Széll Kálmánnal együtt valamennyien aláírják.

A létrejött paktum eredménye.

Budapest, febr. 22. (Saj. tud. táv.) Az ellenzékkel könnyűszerrel létrejött paktum eredményeként hangoztatják politikai körökben ujabban azt, hogy a miniszterválság hamarabb fog megoldatni mintsem képzelhető volt.

A kabinet péntekig megfog alakítani s úgy a miniszterelnök nem vasárnap, mint eddig híre volt, hanem már

szombaton indul Bécsbe jelentést tenni a királynak.

Az eredményes tárgyalások felett minden pártban nagy az öröm, és őszinte lelkesedés. A *Bud. Hírlap* tudni véli a megállapodások lényegét is, mely szerint Széllnek sokat kellett engedni a Bánffy-féle tervezetből, de viszont az ellenzék is sokat földadott feltételeiből, melyre a Bánffy kormány alatt hajtandó nem volt.

Mindenek fölött a házszabály reformjánál le kellett mondani az elnöknek karhatalommal való felruházásról.

A választási törvény revíziójánál elfogadták azon tételt, hogy a főszolgabíró saját kerületében nem választható képviselőnek.

A census leszállítása feltételek közül kivételik;

a választási elnök fölött a közigazgatási bíróság fog ítélni;

a választási bizottság más tagjai fölött a belügyminiszter ítélik.

A házelnök kijelölése a szabadelvű pártok van fentartva.

Az új miniszterium.

Budapest, febr. 22. (Saj. tud. táv.) Matuska Péter, kinek az igazságügyi tárca felajánlatot, kijelentette, hogy nem fogadja el, a legújabb kombináció szerint tehát *Plósz* Sándor egyetemi tanár lesz az igazságügyminiszter.

Hegedüs Sándor elvállalta a kereskedelmi tárcát s így a kabinet a következőleg lenne megalakultnak mondható:

Miniszterelnök és belügyminiszter: **Széll Kálmán.**

A király személye kör. miniszter: gróf **Széchenyi Manó.**

Honvédelmi miniszter: br. **Fejérváry Géza.**

Földmívelési miniszter: **Darányi Ignác**
Vallás és közoktatásügyi miniszter: **Wlassics Gyula.**

Igazságügyminiszter: **Plósz Sándor dr.**
Pénzügyminiszter: **Lukács László.**

Kereskedelmi miniszter: **Hegedüs Sándor.**

A borhamisítók ellen.

— A hegyi választmány üdvözlése. —

Hónapok óta folyik a harez a lelketlen borhamisítók és az erélyes kezű földművelésügyi miniszter között.

Magyarország bortermelését tönkre tette a filloxera, kapzsi, börtönre érdemes borpancsolók segítettek a külföldön tönkretenni a magyar bor jó hírnevét, hogy még a föltámadását is lehetetlenné tegyék az ország szőlőkulturájának. Milliokat harácsolnak össze s kárára voltak a szőlőtermelőknek és a közegészségügynek.

Hálás elismerés *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszternek, hogy belenyúlt ebbe a büntetésbe s erélyesen üldözi a meggazdagodott borpancsolókat.

Csak Nagyváradon nem tesz semmit hónapok óta a hatóság. Szájról-szájra jár a városban, hogy itt is van helybeli készítményű hamis bor, a hegyi választmányban is kifejezésre jutott ez a vélemény. Vagy talán tekintélyes, gazdag embereket érdekelne nagyon közelről a szigorú vizsgálat. Ilyen tekintetek nem jöhetnek számba, mikor annyira fontos közérdek megvédéséről van szó.

Nagyvárad város hegyi választmánya hasznos dolgot cselekedett tegnap, midőn lelkes-

déssel elhatározta, hogy a földművelésügyi minisztert a borpancsolók üldözése körül kifejtett üdvös tevékenységért üdvözi.

A hegyi választmány üléséről a következőket közöljük:

Dr. *Sipos* Árpád elnöke alatt jelen voltak: dr. Molnár Imre, Tichy Gyula, Balázsovich Jenő, Csobánczy Lajos, Guttman József, Széles Lajos, Bordé Ferencz, Székely Sándor, Füredi László és Márkus László hegybíró.

A hegybíró felolvasott jelentése szerint január hóban a hegyen a közbiztonság kifogástalan volt. Ragályos betegség nem fordult elő. A forgatást gátolta a szárazság s így a télen mintegy 60 holdat forgattak meg.

Tudomásul vették.

Elnök bejelentette, hogy Nagyvárad városa a közlekedési hegyi utak fenntartására, az 1899. évre 6320 koronát szavazott meg. A munkatervet a hegybíró beterjeszti.

Örvendtes tudomásul vették.

Ezzel kapcsolatosan kimondották, hogy mellék zsák utakat, a melyek csak egy-egy szőlőhöz vezetnek, nem javíttatják a hegyközség pénztárából, hanem az illetők gondozzák.

Székely Sándor felemlítette, hogy a görögöldali szűk út kiszélesítésére az érdekelt szőlősgazdák hajlandók megvásárolni a szükséges területet, csak a készítői munkát teljesíttesse a hegyközség.

A kérelmet teljesítik.

Ezután a közgyűlés határidejéül márczius 19-ének délelőtti 11 óráját tűzte ki.

A közgyűlés tárgysorozata a következő lesz:

1. Zárszámadások 1898-ól.
2. Költségelőirányzat 1899-re.
3. Az alapszabályok némely szakaszának módosítása.
4. Választmányi (8) és számvizsgáló-bizottsági tagok (5) választása.

A miniszter üdvözlése.

Legérdekesebb mozzanata volt a választmány ülésének, ami ezután következett.

Dr. *Sipos* Árpád elnök előterjesztette azon mindanyunk által ismert tényt, hogy a borhamisítók üldözése ellen egy szindikátus alakult a borpancsolókból s ezek egy országosan ismert ügyvédet is megnyertek érdekeik védelmére. A sajtó egyrészét szintén megvásárolták és egész cikksorozatok jelennek meg a földművelésügyi miniszter ellen, a melyekkel a közönséget félre akarják vezetni. Pénzzel, befolyással dolgoznak, csak hogy megbuktassák a minisztert, aki a lelketlen borhamisítókat üldözi s az első miniszter, aki üdvös tevékenységet fejt ki a szőlő termelők érdekében. (Eljenzés.) Indítványozza, hogy a hegyi választmány meleg hangú feliratban üdvözzölje *Darányi* Ignác földművelésügyi minisztert s fejezze ki köszönetét és elismerését, hogy a méltó kiirtani törekszik. A feliratban fejezzék ki azt is, miszerint a borhamisítókat még szigorubban üldözzék, mert a mostani eszközök még nem elégségesek a borhamisítók kipusztítására. (Lelkes eljenzés.)

Dr. *Molnár* Imre hozzájárul kész örömmel az elnök indítványához, annál inkább, mert az »Egyetértés« ismét ádázul piszkolja *Darányi* minisztert s azt állítja, hogy a termelők érdeke ellen van a borhamisítók üldözése. — Ez alkalomból felveti, hogy ajánlani kellene a miniszternek, miszerint központi jól dotált közegeket kellene alkalmazni, akik bármikor az ország különböző helyein váratlanul megjelenének s bármely pinczében megejtenék a vizsgálatot.

Elnök helyesli a felvetett eszmét. Ő is ki fogja majd dolgozni a borhamisításra vonatkozó nézetét s annak idején felterjesztik a miniszterhez.

Elnök indítványához képest egyhangú lelkesedéssel kimondották, hogy a minisztert feliratban üdvözzik.

Ezzel véget ért az ülés.

A Tribuna Popolurui sajtópöre.

— Saját tudósítónktól. —

Nemzetiségi sajtóperben hozott tegnap ítéletet a helybeli sajtóbíró.

Egy aradi ember, valami *Moglós* Emánuel volt a vádlott, aki az esküdtbíró előtt megtagadta még azt is, hogy magyarul tud, tolmácsot kért s csakis oláhul beszélt. Pedig, hogy magyarul tud, több ízben elárulta, hiszen középiskolát is végzett, sőt a budapesti egyetemet is haligatta két esztendeig.

Az esküdtek a vádlottra a bűnöst kimondták s a törvényszék elítélte.

A tárgyalásról tudósítónk a következőket írja:

Az aradi »Tribuna Popolurui« a múlt év márczius végén megjelent egyik számában egy vezércikk jelent meg »*Boldog ország*« címmel, amely cikk telve van a magyar nemzetiség s az urirend elleni izgatással.

A cikk így kezdődik:

Boldog ország, de csak az urakra s azokra is csak ha magyar, mert ha nem az, még ha két lelke volna is, azt is meggyilkolnák.

Azután több lopási esetet sorol fel, amelyekből levonja a konzekvenciát.

Olyan tolvajságok mint itt, még Törökországban sincsennek.

Ezen felül elmondja, hogy itt mindenki zsákmányolhatja a népet, mert a felső bíróságok mindent elnéznek.

Az egész cikk végig vonul a magyarság iránt érzett gyűlölet.

A felelősséget a cikkért *Maglós* Emánuel aradi lakos vállalta el, aki az állítja, hogy a cikket ő írta, noha a cikk alatt »d-u« jegy van.

A tárgyalást *Millye* Gyula kir. táblai bíró vezette a szokott tapintatosságával, a tanács tagjai pedig *Fassie* Pál és *Grám* Sándor bírók voltak. A jegyzőkönyvet *Gyenge* Béla törvényszéki aljegyző vezette, a tolmácsi tisztet pedig *Argyeleán* Jusztin hites tolmács töltötte be. A vádlott személyesen is megjelent s védőnek *Lázár* Aurél dr. nváradai ügyvédet kérte fel. A vádhatóság asztalánál pedig a kir. ügyész *Perjéssy* Mihály dr. ült.

Mielőtt az elnök az esküdtszék megalakítását elrendelte, megkérdezte a kir. ügyészt, hogy fent tartja-e a vádat? s miután *igenlő* feleletet nyert, az elnök az esküdtszék megalakítását elrendelte.

Az esküdtszék megalakításánál mind a két fél élt visszavétési jogával s az esküdtszék így alakult meg:

Dernyei Ferencz, Fekete Sándor, dr. Fazekas Imre, Kappel György, Kálay Albert, Kaczián Károly, Karger Sándor, Molnár Imre dr., Schüch József, Sonnenfeld Adolf, Ujvári Miklós és Váradai Mór.

Pótesküdték: Cziller Imre és Toth Ferencz.

Az esküdtek miután szokott esküjüket letették, az elnök kérdéseire a vádlott elmondta náczióját oláhul.

Moglós Emánuel, 24 éves, szebeni születésű, aradi lakos.

Ezután felolvasták a vádlevelet, majd az inkriminált cikket előbb oláhul, azután magyarul, a *Nesztor* József törvényszéki hites tolmács fordítását.

Ezeknek felolvasása után a vádlott kijelentette az elnök kérdéseire, hogy a cikket ő írta s a felelősséget elvállalja.

Elnök: Mi volt a célja ezen cikk megírásával?

Vádlott: Az, hogy a sok tolvajságot és erkölcstelenséget ostromozzam, s hogy ez által az olvasókat erkölcsösökké tegyem.

Ezután kisebb vita fejlődött, amennyiben a védő kérte, hogy a fordítást a jelenlévő tolmács bírálja felül, s hogy engedjék meg védenének, hogy a fordításra megjegyzéseit tegye.

Az ügyész ezt ellenezte.

A törvényszék zárt tanácsban a kérelem második részének helyt adott, miért az ügyész semmiségi panaszszal élt.

A vádlott a törvényszéknek ezen határozata alapján a fordításnak több helyét kifogá-

solta, a tanács azonban kijelentette, hogy a fordítás helyes.

A vádlottnak ezen kifogásából világosan kintűnt, hogy magyarul tudnia kell, s ezért az elnök a következő kérdést intézte hozzá:

— Amennyiben azt állítja, hogy magyarul nem tud, a fordítást hogyan kifogásolja?

— Azért mert a fordítást régen kézhez kaptam s megkérdeztem olyan embereket, akik tudnak magyarul s ezek mondták. Sőt én szó-tárral lefordítottam a cikket magamnak magyarra s így láttam a különbséget.

A kir. ügyésznek a kérdéseire azután elmondta a vádlott, hogy Brassóban tett érettséget. S hogy a budapesti egyetemet két esztendőig látogatta. Az ügyész további kérdéseire a vádlott azt állítja, hogy a cikkben a magyar nemzetről szó sincs, csakis a rossz és a tolvaj urakról.

Ezen kérdések után a védő egy a Budapesti Hirlapban megjelent cikknek a felolvasását kérte, a törvényszék azonban ezt a kérelmet az ügyész ellenzésére mellőzte, mire a védő **semmiségi** panaszt jelentett be.

A bizonyítási eljárás ezzel véget is ért.

Perjessy Mihály dr. kir. ügyész terjesztette elő ezután a vádat. Röviden beszélt, de annál szebben, hazafias hévvel. Minden szavából látszott, hogy mélyen átérzi mind azt amit mond. Beszédének bevezető része igen szép rethorikai mű.

Beszédét a nemzetiségi küzdelemmel kezdte. Ösmeri — ugymond — a román népet, köztük élt, megtanulta nyelvüket. Tudja, hogy a román nép becsületes, derék munkás nép, akik meg vannak elégedve helyzetükkel, politikával nem foglalkoznak. De tudja azt is, hogy vannak lelketlen izgatók, akik mindent elkövetnek, hogy a népet fellázzítsák, izgatnak, hogy így a saját megélhetésüket biztosítsák.

Foglalkozott ezután az ügyész a lázítókkal, akik pénzért működnek, elmondta, hogy a várad esküdtzésk által néhány hóval ezelőtt izgató **Triff Aurél**, amikor kikerült börtönéből, követelte a jutalmat, s mivel azt nem kapta meg, az izgatók ellen fordult.

A bevezetés után jogászilag fejtegette a cikket, aminek alapján a **bűnös** kimondását kérte.

Lázár Aurél védő majdnem két teljes óráig beszélt, fejtegette a vádat, a cikket, kimutatni iparkodott, hogy az inkriminált cikkben semmi büntetendő cselekmény sincs. Tagadja, hogy az izgatók anyagi hasznokért dolgozzanak, tagadja, hogy amit tesznek az izgatás, sőt mint mondja éppen azon működnek, hogy béke legyen.

A védőbeszédre az ügyész néhány szóval felelt, majd a vádlott mondott még egy rövid védőbeszédet oláhul, amelyben ugyanazt fejtegette, amit védője.

Az esküdtzések ezután meghozta verdiktjét a következőkben:

I. Az inkriminált cikkben foglaltatik-e izgatás? 12 igen.

II. A cikknek a szerzője a vádlott-e 12 igen.

III. Vétkes-e a vádlott a nemzetiség s az osztály elleni izgatásban? 12 igen.

Az esküdtzéseknek ezen verdiktjét **Molnár Imre** dr., jogakadémiai tanár, az esküdtzések feje olvasta fel.

A törvényszék a vádlottat ezen verdikt alapján két havi államfogházra s 10 frt pénzbüntetésre ítélte.

A védő semmiségi panaszszal élt, míg az ügyész semmiségi panaszát vissza vonta.

A vádlottért védője és a várad-velencei gör. kel. lelkész felelősséget vállalt s így szabad lábba hagyták.

UJDONSÁGOK.

TAJÉKOZTATO.

Február 23. A Szacsavay- emlék bizottság ülése d. u. 4 órakor.

Február 25. A pénz- és gazdasági szakbizottság ülése d. u. 4 órakor.

Február 26. Szi ligeti Társaság felolvasója d. e. 11 ó. a

Február 26. A Nagyváradi Takarékpénztár közgyűlése.

Március 2. A kolduspoló egyesület közgyűlése.

Március 4. A zenekedvelők hangversenye a Csarnokban

Március 5. Az ügyvédi kamara közgyűlése a városházán d. e. 10 órakor.

Március 5. A szépitési egyesület közgyűlése d. e. 11 órakor. jogakadémia dísztermében.

Március 5. Gazdasági előadás Mező-Keresztesen. (Előadók: Abonyi Károly és Molnár Lajos.)

Március 5. A szépitési egyesület közgyűlése a vármegye nagytermében d. e. 11 órakor.

Március 19. A hegyközség közgyűlése, a városházán d. e. 11 órakor.

* **Épül a pénzügyi palota.** Végre — mint értesülünk — megkezdik a pénzügyi palota építését. A napokban ugyanis **Papp Miklós** pénzügyigazgató fent járt a miniszteriumba, ahol megsürgette a dolgot. Vele egyidejűleg járt fent ifj. **Rimánóczy Kálmán** építész is, akivel a szerződést már meg is kötötték. Az építést így még a mai napon megkezdik. Mindenesetre öröndetes dolog, hogy a nagy építkezéshez hozzáfognak s így a helybeli munkásoknak is lesz hasznuk az építkezésből.

* **Elmaradt ülés.** A Szacsavay-szobor ügyében kiküldött bizottság tegnap délutánra hirdetett ülése elmaradt, mivel a tagok nem jelentek meg.

* **Téli kép.** Az időjárás majdnem minden nap változik. Egyszer olyan meleg van, hogy a fa kivirágzik, majd északi éles szél pirosítja ki az arcokat. Tegnap délután váratlanul egész téliésre változott minden. Sűrű pelyhekben kezdett esni a hó s csakhamar fehér lett az egész város képe. A nagy idő azonban csakhamar felolvastja a fehér szemedőt s lesz belőle pocsolva, sár...

* **A Szent István bazilika.** A főváros elhatározta volt, hogy a Szent István bazilika építését a maga költségén fogja befejezni s erre a célra megszavazott 755.000 forintot. A belügyminiszter ma arról értesítette a fővárost, hogy a közgyűlés határozatát jóváhagyja.

* **A zenekedvelők próbája.** Meghívás. A »Nagyvárad-i zenekedvelők egyesülete« zenekarának tagjait tisztelettel kérem, hogy a f. évi március 4-iki hangverseny műsorára felvett zenedarabok begyakorlása végett ma este, valamint f. hó 27-én és március 2-án a szokott helyen és időben tartandó főpróbákban teljes számban részt venni méltóztassanak. Nagyváradi, 1899 febr. 23. **Réz Mihály**, egy. igazgató.

* **Új román tolmács.** A kir. törvényszék tegnap teljes tanácsülésben **Buna János** ügyvédet a várad-vidéki kir. járásbíróshoz hites tolmácsnak kinevezte.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter **Politovszky Gyula** nagyvárad-i lakost pénzügyi számgyakornokká nevezte ki a nagyvárad-i pénzügyigazgatóság mellé.

* **Letartóztatott aljárásbíró.** Szombaton este kínos feltűnést keltett az a hír, hogy **Boday Aurél** egri kir. aljárásbíró a vizsgáló bíró megkeresésére a rendőrség letartóztatta. Boday ellen még a múlt évben fegyelmet rendelték el, melynek folyamán oly nagymérvű visszaéléseknek jutottak nyomára, hogy a kir. ügyészség vád alá helyezését indítványozta. Az egri kir. törvényszék vád alá helyezte Bodayt, mi ellen ez a táblához felebbezett. A tábla helyben hagyta a törvényszék határozatát. Újabb vádak is merülvén fel a vizsgálóbíró megkereste a rendőrséget, hogy Bodayt tartóztassa le s kísértesse be az ügyészség börtönébe. Szombaton este **Sárközy Ignác** helyettes r. alkapitány megjelent Boday lakásán s az aljárásbíró átkísértette az ügyészség börtönébe, hol vizsgálati fogságba marad. Boday ellen több rendbeli megvesztegetés és hivatalos sikkasztás büntette miatt folytatják a vizsgálatot. Úgy értesülünk, hogy ügye tárgyalására a miskolci kir. törvényszéket delegálják, hová már a napokban átkísérik.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Mély fájdalommal tudjuk a forrón szeretett

nejének, lányoknak, testvérüknek és jó rokonuknak zsarolyáni Márton Béláné született dráveczi-vinnai Dráveczky Margitnak folyó hó 22-én hajnali fél 4 órakor, életének 26-ik, dolog házasságának másfél évében, rövid szenvedés után történt elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai folyó hó 23-án délután 4 órakor fognak Nagyváradon régi posta-utca 356. sz. szülei lakásáról a ref. egyház szertartása szerint, a háznál tartandó rövid ima után, a nagyváradi olasz-i sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Nagyváradi, 1899. február 22. Férje: Márton Béla. Szülei: Dráveczky Mihály, Dráveczky Mihályné szül. Fényes Matild. Apósa: Márton Elek, Anyósa: Márton Elekné szül. Majos Szeréna. Testvérei: Dráveczky Béla és neje, szül. Kriván Aranka, Dráveczky Sándor és neje szül. Galambos Gizella. Sógora: Henter Zoltán. Sógornéja: Henter Zoltánné, szül. Márton Szeréna. Nagybátyjai és számos közeli és távoli rokonai nevében is.

* **Névváltoztatás.** **Grüner Miksa** zsidányi lakos és kiskoru leányai: Irma és Cecília, vezették neveiket »Gondá«-ra változtatták.

* **Rálőtt a feszületre.** Az elvadult durvaságnak, a parlagi szilajságnak egy hallatlan példájáról ír az A—ny tegnapi száma. Nagy lakodalom volt a faluban s a sokáczok harsogó kurjongatás közben vonultak át az utcákon. Mikor a falu piacára értek, Rosetar Mailán, egy kasádi suhancz hirtelen pisztolyt rántott elő s a templom előtt álló kőfeszületre lőtt, nagy hangon ordítva: »Leelővőm a petárdáit s a timent! A pisztoly dördülése után a lakodalmi népség rémülten látta a kőfeszület-ről lehullani a Megváltó szobrát. Másnap a siklósi főszolgabírósnál megtették a följelentést az elvetemedett suhancz ellen.

* **A garázda fia.** Nagy Ferencz komádii suhancz nagy garra jött haza éjnek idején a korezmából s egyenesen atyjához rohant, hogy tőle pénzt csikarjon ki, mert hát a lumpolás csak ennek hiánya miatt szakadt félbe. A fenyegetésnek engedett a gyenge, beteges apa s tíz forintot adott oda fiának. Ez azonban nem elégedett meg a kapott pénzzel, hanem fenyegetőzve többet követelt. Mikor pedig azt látta, hogy a pusztá fenyegetés, bármi szörnyű hangon legyen is az kimondva, nem használ semmit, tettelességre vetemedett apjával szemben s fojtogatni kezdte. A rémes dulakodás és kétségbeesett segélykiáltásokra előrohantak a szomszédok és leteperték a gyilkos szándéku fiut s átadták a csendőrségnek.

* **A szülői gondatlanság áldozatai.** A szülői gondatlanság áldozata lett Fróla Pálné sz. Tribula Róza baromlaci lakos 2 éves Károly nevű fia. Az anyja a kenyérsütés alkalmával a kemencéből kihuzott szénhez melegedni egy fazék vizet tett, melyet a fia magára rántott. A gyermek a kapott égéseibe belehalt. — Egy másik esetet Csökmőről is jelent tudósítónk: Nagy Imre csökmői lakos 2 és fél éves István nevű fia az udvarban játszadozott s játék közben az udvaron levő káva nélküli kutba esett s a szülők halva huzták ki gyermeküket.

* **Máglyán megsütött munkás.** Hajmeresztő és pártító ritkító gyilkosság történt e napokban a Szepes-Olaszi határban fekvő erdőségeiben. A büntettet csak f. hó 18-án fedték fel s azóta Szepes- és Liptómege lakosságát nagy izgatottságban tartja. A Liptómegei Lucskó és Kelemenfalui lakossága többnyire erdőtarolással foglalkozik. E két község néhány emberét a szepes-olaszi határban fekvő erdők letarolásához szerződött egy ottani fakereskedő. A favágók erdei tanyáján e napokban viszály támadt, melynek okozója állítólag Zahradnik András lucskói lakos volt, miért is őt a kelemenfalviak meg akarták verni. A mint a lucskóiak társukat veszélyben látták, segítségére siettek. Erre iszonyu verengzés keletkezett a két táborra oszlott munkások között, baltákkal vagdalták egymást, de mert a lucskóiak jóval kevesebben voltak, amazok által szétverettek. E közben a viszály okozóját, Zahradnik Andrást a kelemenfalviak elfogták s embertelen módon

kivégezték, kezeit s lábait összekötötték s az égő máglyára dobták. A szerencsétlen kétségbeesett kiáltásaira ismét összefutottak a társai s egyesült rohammal megtámadták a máglya körül állókat, de a szerencsétlen Zahradnikot már későn húzták ki a tűzből, halálraégett s néhány óra múlva kiszorult. — A rózsahegy törvényszék sürgősen utasította a szepesi csendőrséget, hogy a tizenhét gyilkost, akiknek főkolomposa Zachar János, az erdőben fogdossa össze.

*** Játékból halál.** Kocsuba községből írja tudósítónk, hogy ott egy gondatlanságból eredő véres esemény tartja izgatottságban a lakosságot s annak okozóját csak a csendőrség beavatkozása mentette meg a feldühödt nép bosszujától. *Hambarás* Melenti *Onye* Tógyerhez ment valami dologban, de a gazdát nem találta honn, csak szép fiatal feleségét. Hambarás Melenti azzal mulatta magát várakozása közben, hogy Onye falra akasztott forgópisztolyát levette a falról s mitsem érve hozzá, babrálgatott vele. A pisztoly egyszerre nagyot dörrent kezében s a golyó Onye Tódorné hátába furódott, ki nemsokára meg is halt. A nyomban hazaérkezett férj már halva találta feleségét. A gondatlan embert elfogták.

*** Öngyilkos leány.** Rövid idő alatt a negyedik öngyilkosság történt ott, ahol éjjeleken vig és erkölcselen az élet. Tegnap *Marosán* Juli bályogi illetőségű 18 éves bukkott leány gyufadattal ki akarta oltani az életét. Egy edénybe nagymennyiségű gyufának a fejét feloldotta s azt megitta. A rendőrség részéről a színhelyén csakhamar megjelent *Faludi* Soma rendőr-mester, aki a leányt azonnal beszállította a kórházba, ahol most ápolják. Állapotát igen súlyosnak tartják. Azt mondják ugyan, hogy a leányt boldogtalan szerelme vitte a végzetes tette, azonban nem ártana, ha a rendőrség jobban utánna nézne a dolognak, hogy nem más-e az oka az öngyilkosságnak, mint a mindig előszedett szerelem, mert hiszen a gyakori öngyilkosságoknak más oka is lehet.

*** Trüszentéstől halál.** *Polareczky* György mezőtelegi közcsendőr jóízűen falatozott. Egyszerre csak nagyot trüszentett s utána elindult orrán száján a vér. A hirtelen rosszul lett csendőrt beszállították a nagyvárad katonakórházba, ahol kevés idő múlva a még folyton tartó vérzés következtében elhunyt. Az orvosok tüdővérzést konstataáltak a halál okául. Temetése ma délután fog végbemenni a katonakórházból.

A vásárok fosztogatói.

— A beéli banda.

Egy kiterjedt bünszövetkezetet nyomozott ki a minap a beéli csendőrszakasz, mely egész rendszerrel s tervszerűen üzte lopásait az országos vásárokon.

A bünszövetkezetnek eddig mintegy 25 tagját sikerült kipuhatolni, kik nagyobbára vagyon-talan szegény ördögök, nők, férfiak, gyermekek vegyesen. Ime a diszes névsor: Honye Flóra, Popa Tódor, Koszlucz János, Rácz Tranda, Sztanec Mikuláj és Mornye Mikuláj márkaszéki, Popa József, Bocsort Szofrán nyermegyi, — Serbán Vaszi, Bogye Anyika, Gorosgyán Juonné, Mihók Juonné, Morár Szofika, Gál Péterné Mihók Veta, Rézbán Páskné fogadómedgyesi, Mihók Mikuláj benyeseli, Duty Mikuláj boklai, Kriszte Szavéta, Lungurár György, Szpatár Bessida, Goldis Szavéta, Ponda Tógyer, Mlanye Szavéta mocsirlai, Gyura Pável hagymási lakosok a bünszövetkezet tagjai.

Ezekhez még mintegy 10 orgazdát szám-lálhatunk többnyire falusi koreszmárosokat, akik a lopott dolgokat megvásárolták.

Az erélyesen vezetett csendőri nyomozat érdekes adatokat hoz napfényre a banda bel-életére és eszközeire nézve, melyek által lopásait véghez vitte.

Ezek szerint a bünszövetkezet bejárta *három vármegye országos vásárait*. Megfordult *Bihar, Arad és Szatmár* vármegyékben s a vásárok egész mai napig jól ütöttek be mindig a bünbandának.

A mód pedig, mely szerint a vásárok alkalmával eljárak a következő volt: A vásárban az árubódék között rendszerint csoportokban ödöngtek jobbra-balra s ahol jó zsákmányt reméltek, a bódéba egész csoport bement. Egyikük nagy alkudozásba bocsátkozott a kereskedővel, mely rendszerint semmi eredményre nem vezetett, de ezalatt a banda eltüntetett egyet-mást.

Az is megtörtént, hogy egy-egy alkudozó letett holmiját csípték el.

A banda nem igen volt válogatós a tárgyakban. Eltüntetett mindent ami a kezeügyébe akadt. A csendőri nyomozás folytán kerültek elő ruhaszövetek, kendők, ködmönök, kalap, tárcza, ablakráma stb. stb. Mintegy 260 forint értékben. Így történt aztán, hogy a kereskedő nem volt tisztában portékájával, a vevő pedig megvett dolgait siratta a vásár után.

A bünösöket, mind a 25-öt a bünjelekkel együtt beszállították az aradi kir. törvényszék fogházába.

EGYESÜLETEK.

A koldusápoló egyesület közgyűlése.

A Szent Lászlóról nevezett nagyvárad koldus-ápoló és fi-gyermekek menedékház egyesület f. évi március hó 2-ik napján d. u. 4 és fél órakor saját helyiségében közgyűlést és azt megelőzőleg választmányi ülést fog tartani. Erre az érdekeltek tisztelettel meghívotnak. Tárnya: 1. Az 1898. évi számadások elbírálása. 2. 11 kilépő választmányi tag helyének betöltése. 3. Folyó ügyek. Kelt Nagyváradon, 1899. február 21-én. Az egyesületi elnökség.

TANÜGY.

Képesítő vizsgálatok. A helybeli m. kir. bábaképezdében f. hó 22-én tartották meg a szokásos képesítő vizsgálatot. A m. kir. vál-lás- és közoktatásügyi miniszter vizsgáló biz-toskúl dr. *Zöldy* János Békésmegye főorvosát, dr. *Fráter* Imre Biharmegye közokházának igazgató-főorvosát, dr. *Konrád* Márk kir. tanácsos, bábaképezdei igazgató-tanárt és dr. *Nemes* Áron tanársegédet küldte ki. Ezeket kívül a vizsgálat folyamán megjelentek: dr. *Baróthy* Akos Nagyvárad város helyettes főorvos, dr. *Berkovits* Miklós, dr. *Schiff* Ernő, dr. *Mayr* László és dr. *Ullmann* Jakab. Vizsgálatra 35-en jelentkeztek, kik egynek kivételével igen alaposan, kellő tájékozottsággal és biztossággal feleltek az elbők adott kérdésekre s a gyakorlati téren is oly jártasságot tanúsítottak, mely ige elismerésre birta. A 35 vizsgázó közül heten jeles, 25-en jó, 3-an elégséges eredménnyel lettek képesítve. Természetes, hogy e kiváló siker dr. *Konrád* M. igazgató-tanár és segédje: *Nemes* Áron dr. érdeme, kik évek óta lankadatlan buzgalommal fáradoznak azon, hogy az intézethez kibocsátott szülész-nők egy elméleti mint gyakorlati tekintetben megfelelhessenek fontos közegészségügyi hivatásuknak. Dr. *Zöldy* miniszteri biztos a vizsgálat befejezése után mondott zárbeszédben öszinte, teljes elismerését fejezte ki a tapasztalt eredmény felett és lelkiismeretes, gondos működésre buzdította a szülész-nőket — fontos élethivatásukban. Az esküvetétel után egyik szülész-nő mondott mélyen érzett hálát és köszönetet dr. *Konrád*-nak, ki viszont szívélyes búcsút vett tőlük, arra intvén őket, hogy az életben sohasem feledkezzenek meg arról, a mivel hivatásuknak tartoznak.

A nagyvárad m. kir. bábaképezdében az 1899. évi nyári tanfolyamra a beiratások 1899. március hó 1—10 tartatnak. Felvétel végett szükséges okmányok: keresztlel, esketési-, erkölcsi-, illetőségi és orvosi bizonyítvány. Kelt Nagyváradon, 1899. február 20. *A nagyvárad m. kir. bábaképezde igazgatósága*

Igazságszolgáltatás.

A Vásonkeő-váltók. A Vásonkeő néven ismeretes, közel nyolcz év óta húzódo bünpörben a kir. kuria marasztaló ítélete után az elítéltek védői tualevőleg perújításért folya-

modtak a budapesti kir. törvényszékhez, a mely a kir. ügyészség indítványára a perújítási kérelmet elutasította, Brunkalánét és társait azonban a királyi ügyészség minden törekvése dacára szabad lábon hagyta. Az elutasító végzés ellen pedig a kir. ügyészség felebbezett a a kir. táblához, mely a törvényszék végzését erősítete meg. A kir. kuria Szeffert Edé bírő előadása mellett zárt ülésben ma délelőtt fogott bele a terjedelmes bünpör aktáinak tárgyalásába, hogy ezek alapján véglegesen dönthessen a perújítási kérelem fölött. Miután azonban a tanács egy kérdés fölött döntött, a tárgyalás megakadt, mert az akták közül egy írás, a melyet a kuria fontosnak tart, hiányzott. A tanács erre azt határozta, hogy az iratokat pótlás végett visszaküldi a törvényszékhez s csak a pótlás után fog érdemben dönteni a perújítási kérelemben.

Macska per. Érdekes per folyt le tegnap a városi járásbíróság büntető osztályán.

Egy zsidó ember panaszos a ki a panaszát a következőképpen adta elő:

— A vádlott ur egyszer a mikor bent jártam néha, megbízott, hogy egy kis fehér macskát szerezzen neki s ezért ígért nekem egy koronát.

— Nekem éppen volt otthon egy kis macskám, amikor tehát legközelebb bejöttem, behoztam a macskát s elvittem K. urhoz.

K. ur a ki foglalkozására nézve kereskedő, a kezébe vette a macskát és simogatni kezdte, majd kiengedte a kezéből s a macska rögtön eltűnt az üzletben lévő zsákok között.

En erre kértem K. urat, hogy az ígért koronát adja meg, ő azonban ezt megtagadta, azt mondta hogy neki a macska nem kell, fogjam meg s vigyem el. A zsákok miatt ezt nem tehettem, smikor másod izben kértem, hogy a pénzt adja meg, ezt felelte:

— Ha pénz kell nesze, megadom az adósságot — s ezen szavak után engem pofon vert. Ezért kérem K. urat megbüntetni.

A tárgyaláson az egyik tanu nem jelent meg s így ítéletet nem hoztak, hanem a tárgyalást elnapolták.

Amint mondják, különben a felek körülbelül kiegyeznek három forintba.

REGÉNY-CSARNOK.

A szegvári nábob fia.

— Elbeszélés. —

Írta: Mándoky Sándor.

Az izletes reggeli alatt, — az adott körülményekhez képest, — elég vidáman folyt a társalgás.

Nielburg gróf mindössze egy hónapja, hogy meg vette a nagy falusi hatalmas uradalmat: Budapestről most azért jött le a leányával, hogy együttesen tekintsék meg a kastélyt és haza menve, a szerzett tapasztalatok alapján, azonnal intézkedjenek annak berendezéséről: miután az őszi szép napokat már új birtokukon óhajtanák eltölteni.

— Remélem kedves fiatal barátom és szomszéd uram, lesz szerencsénk új otthonunkban. — Megismeri majd a feleségemet is, — azt az áldott lelkű jó asszonyt, ki velünk együtt iparkodni fog, hogy tőlünk telhetőleg viszonzhassuk szíves vendégismeretét, melyben minket, — bár egész ismeretleneket, legnagyobb szükségünkben, — örök hálára kötelezve részesített.

— Méltóságos uram, enyém lesz a szerencse és szíves meghívásukat a legnagyobb örömmel fogadom.

A fekete kávé a rózsálgasok feletti nagy nyitott erkélyen szolgálták föl, honnan gyönyörű kilátás nyílt a kastélyt övező remek virág-csoportokra, melyeknek ezernyi tarka-barkasága szeliden olvadt össze a vadaskert hatalmas sudarainak sötétzöld lombzatával.

Késő délután volt már, mikor a gróf kérésére Andor fogata elő állott. — Az új földesur pompás bokrétaival kedveskedett igéző vendégének, ki bájos mosolylyal köszönte meg udvarias figyelmét — Szívélyes búcsúzás után, a közeli viszontlátás ígéretével kísérté le.

a doktorral együtt a kocsihoz. — Nielburgék elhelyezkedtek; — még egy kézzorítás; — szerencsés utat! — a viszont látásra! — A kocsi kieresztette a suhogót, a lovak közzé cserdített s a négy büszke táltos tánczolva kanyarodott ki a czimeres batárral a széles országutra.

Andor a terasz oszlopához támaszkodva, sokáig nézett még a sebesen robogó fogat után, mely mind messzebb és messzebb vitte tőle azt a búbajos leányt, ki oly csodás, olyan mély benyomást gyakorolt az ő egész valójára. — Mint egy édes, tündér-szötte álom, olybá tűnik ez a véletlen, bizarr találkozás a lelke előtt, mely ábrándos merengésében még mindig látja azt az igéző gyermeket, látja angyali arcának szelid vonásait, csodaszép alakját, festői természetét, — még mindig hallja parányi bibor ajkainak dallamos szavait, édes kacagását; — pedig a hirtő már réges-régen eltűnt a messzi távol sűrű porfellegében.

Az alkony leszállt. — Andornál korán jelentkezni kezdtek a virrasztás és a mozgalmas nap terhének fáradalmi; — nyugodni tért. — Fáradt pilláit hamar lefogta a jóságos álom balsamos keze. — Álmodott, — álmodott Edithről. Az a szerelemre teremtetett, szeretetet nélkülöző szív egy szebb, egy boldogabb jövőre ábrándképeit varázsolta álmodozó lelke elé; — egy jövőt, melyben neki is nyíl tavasz s a dermesztő hó alól, az ő számára is fakad még illatos ibolya.

Két hosszú hónap telt el Recsky Menyhért temetése óta.

Andor e nagy időt édes atyja okmányai rendezésére és áttanulmányozására használta fel. — Az adás-vételi szerződések, gazdasági elszámolások, haszonbérleti okmányok, egy egész szekrényt töltöttek meg. E nagy munka befejeztével atyja magániratainak és levelezéseinek a rendezéséhez fogott.

Egy reggelen a sok mindenféle iromány között egy gondosan lepecsételt, vaskos levelet talált; borítékján az édes atyja sajátkezü írásával:

„Csak Andor fiam által bontható fel.”

Ismételten fokozott kíváncsisággal olvasta el azt a titkosított felírást. — Azok a nagy, markans betűk, mint egy halál-fő rémes üregei vigyorogtak reá. — Egész valóján hideg borzongás futott végig. — Vajjon mi lehet a tartalma, melyet Recsky Menyhért egyedül csak a fiával akart közölni? — Hátha e levél oldja majd meg a rejtélyt, mely édes atyjának egykori viselkedésében nyilvánult. Hátha ez fogja fölfelebbteni a fátyolt, mely egy elmúlt életet takar. Hátha ez lesz a kulcs, mely megnyitja előtte azt a mindég elzárkózott s most már örökre elvesztett titkosított szívet?

Leült és izgatott kíváncsisággal tépte föl a pecsétet. — A borítékból sűrűn teleirt ívek terjedő levél tűnt elő, — az elsőtől, az utolsó betűig az édes atyja kezeirása.

Hogy megdobbant a szíve!

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Kihallgatás a királynál.

Bécs, febr. 22. Ő Felsége ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta Markov bolgár ezredest. (Magyar Táv. Ir.)

Az Orleansi herceg Lujza hercegnőről.

Budapest, febr. 22 (Saj. tud. táv.) A »Neues Wiener Tagblatt« leleplezéseket közöl Lujza hercegnőről, mely állítólag az Orleansi hercegtől származik. Lujza hercegnő, mondja a leleplezés. 1896—97 telén Abbaziában volt Stefánia özvegy trónörökösnővel. Mattasich Keglevich főhadnagy is, ki oly végzetes szerepet játszott a hercegnő életében s annyira fel tudta kelteni a hercegnőben az iránta való érdeklődést, hogy

magát szinte nélkülözhetetlenné tette. A hercegnő tele volt adóssággal és mégis a főhadnky örült költekezésbe vitte őt.

Fülöp herceg végül elmondja, hogy a hercegnő megszegte az esküt amelyet az oltár előtt tett.

Mária Immaculata halálához.

Belgrád, febr. 22. Mária Immaculata főhercegnőért hat napi udvari gyászt rendeltek el. (Magyar Táv. Ir.)

A franciaországi események.

Páris, febr. 22. A radikális és szocialista ujságok teljesen meg vannak elégedve Loubet elnök üzenetével és különösen azt a részét emelik ki, amelyben Loubet a köztársasági elvek iránt való tiszteletét hangoztatta. A mérsékelt és a reakciónárius lapok érdektelennek és semmitmondónak mondják az üzenetet. Egyetlen jelentős mondat sincs benne. (Magy. Táv. Ir.)

KÖZGAZDASÁG.

Ujságírók sorsjátéka.

A Budapesti Ujságírók Egyesületének segítő alapja javára rendezett egy millió koronás sorsjátéka tegnap végződött be az új városháza dísztermében megtartott utolsó sorsolással.

Mindenekelőtt felolvasták a sorsjáték feltevéit.

A legfontosabb az, hogy minden öt koronás nyerménnyel kihuzott szám után következő három szám is öt-öt koronát nyert. (Igy az alábbi jegyzékben, minden öt koronával kihuzott szám után még az utána következő szám is hozzágondolandó. Pl. 6956. sorszám 16 (—17—18—19) szám nyert öt koronát stb.)

Ezzel a huzás kezdetét vette. A kihuzott számok a következők:

100.000 koronát nyert:

5963—74.

10.000 koronát nyert:

5041—17.

5000 koronát nyert:

2562—21.

1000 koronát nyertek:

2529—55 9900—88.

100 koronát nyertek:

4911—92 3160—4 3156—14 1842—89 8636—100 1306—80 1765—20 348—81 8885—50 3736—39.

50 koronát nyertek:

6864—15 4913—98 7578—38 8887—13 181—6 1474—5 4015—67 7732—25 1057—60 6789—100 2022—8 7612—37 9973—84 2912—71 2295—41 2565—71 2074—50 951—42 3354—17 3317—53 9474—74.

25 koronát nyertek.

9526—63 4710—7 9915—43 5596—66 8855—86 3485—42 567—93 4154—50 3309—56 5367—43 5994—41 4536—8 4215—24 2297—25 2497—16 4326—64 3662—65 2803—99 3672—90 1369—75 6641—83 1948—14 2988—17 524—29 4305—57 2886—25 6474—96 4539—53 2900—58 7273—24 9052—39 5927—41 3114—61 8405—45 1057—81 225—1 7735—7 1143—2.

5 koronát nyertek:

1296—9 9476—4 5694—92 3904—17 9718—27 4929—2 8250—50 2927—80 4968—94 2374—68 7475—63 786—6 533—77 9869—97 12—181—43 1408—57 5250—14 9610—33 1003—27 2226—70 786—77 6506—45 6536—67 7024—33 7330—60 6944—87 579—16 5956—42 9204—72 4512—76 9744—18 7861—13 7444—70 8539—44 3022—37 8514—66 5784—69 7570—19 3127—72 5360—71 9341—49

9704—62 7779—9 7479—51 2205—27 8804—44 7151—76 8771—5 5602—56 5133—44 677—58 8996—71 8175—3 8078—1 2783—14 636—90 8707—22 8159—25 7993—51 4337—21 8892—77 2262—2 6548—79 7463—78 8238—68 3138—82 7802—35 2161—63 2413—23 7171—47 6151—86 7081—56 2151—22 9832—40 922—80 6301—49 8001—6 644—99 4458—80 9445—34 3498—54 6521—24 4250—16 6274—5 3432—90 741—77 6600—79 1208—88 8558—52 5686—18 4438—69 4380—76 4700—7 5811—79 7301—99 3394—57 1344—66 4115—64 7192—8 1072—39 8419—83 9377—48 1682—80 7326—31 6672—10 4302—71 5317—34 5700—26 6465—12 5992—26 5685—57 3884—12 7985—11 1418—59 1133—11 6172—54 2449—70 8568—27 3707—15 2888—72 4785—46 8387—38 1690—12 8744—60 819—3 4848—67 4147—36 5175—51 5511—12 9465—78 8162—91 7413—32 1752—62 2233—1 486—51 6391—85 5782—7 5438—93 6853—74 3593—92 7603—54 8516—22 150—85 2099—69 5443—73 4456—25 1680—26 3678—7 5201—76 9651—65 6963—94 795—89 6915—8 3515—33 9969—40 1617—50 2206—97 7143—95 1495—58 8527—68 4382—75 6955—83 9271—13 401—16 2918—15 8302—5 7529—64 6439—22 6259—11 3292—28 3783—97 6083—23 1075—30 5474—69 2591—35 8126—98 4023—3 2669—7 2287—31 2884—57 2524—53 5320—51 9214—38 9545—54 4829—30 4669—22 9300—58 8997—40 6135—86 6858—55 6659—28 2335—89 9265—67 1038—62 1368—75 3575—4 347—80 3152—58 4487—69 4701—46 3829—78 7029—15 7645—12 8175—21 22—26 6343—28 1251—30 7816—11 3863—69 1172—83 143—72 8010—44 69—82 4084—97 8100—44 5963—44 9757—53 7068—23 5874—6 1522—82 4282—9 3562—35 2873—93 1675—70 116—27 8555—85 4831—63 6784—4 7400—72 8067—28 4784—54 972—18 3993—77 531—4 932—10 8797—1 1782—47 4230—12 1666—83 5504—93 3912—85 1807—51 4325—75 6674—99 3788—52 2950—69 8062—57 5524—59 6176—45.

A debreczeni földmives iskola feloszlatása. Debreczenben nem rég az a hír járta, hogy a debreczeni földmives iskolát feloszlatja a miniszter. A közvélemény megütközéssel fogadta a hírt, a debreczeni sajtó pedig sietett a közvéleményt megnyugtatni a hír demontálásával. A hír azonban mégis igaznak bizonyult, a hivatalos lap mai száma ugyanis hozza a miniszter rendeletét, hogy a földmives-iskolát az 1898—99-iki tanév végével beszünteti. A beszüntetés oka az, hogy ezen intézet már nem felelt meg a feladatának, sőt káros is volt. Az intézet célja eredetileg az volt, hogy a köznép fiai benne elsajátítsák a gazdálkodást. A tanfolyamot azonban köznép éppen nem, vagy csak igen kevés mértékben vette igénybe, hanem a kik végig hallgatták, azok mint gazdasági tanintézetet végeztek szerepeltették magukat nagy konkurrencziát csinálva az által a felsőbb gazdasági intézeteknek. A miniszter a költséges földmives iskolák helyett a sokkal olcsóbb és nagyobb eredményű *gazdasági tanfolyamok* rendezését határozta el vidékenként a gazdasági ismeretek emelése céljából.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1898. február hó 21-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 9.40—9.60. Kétszeres buza 7.70—8.10. Rozs 7.50—7.80. Arpa 5.60—6.—. Zab 5.60—5.80. Tengeri: 4.50—4.70. Borsó 15.—. Lencse 18.—. Bab 7.50. Köleskása 11.50. Burgonya 2.30. 100 kiló lángliszt 16.50. zsemlyeliszt 15.50. fehérkenyér liszt 14.50. barnakenyér liszt 13.—. széna fuvarral 2.—. szalma 0.70 Szalonna 60.—. 6 kiló zsup-szalma —06. 150 dkg alom-szalma —03. 1 köbm. bikkfa 3.20. tölgyfa 3.—. cserfa 3.35. 100 kiló marhahús 48.—. öntött gyertya 46.—. Lámpaolaj 46.—. 1 liter ó-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —32. Szilva pálinka —80. Szesz 95.—. 1 mm. kőso 10.70 nyers fagyú 24.—. olvaszt. fagyú 33.—. szappan 24.—. birka gyapjú —.—. magyar gyapjú —.—. Egy hektoliter ó-bor 33.—. uj bor

25.—, mész 1.20, kemény faszén 1.70. puha faszén 1.50, kendermag 10.50. köles 5.— repeze —.—, dió 17.—, mogoró 13.—, asztal szilva 17.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 10, szalonna 62, sertéshus 52, juh-hus 32, veres hagyma 8, fog-hagyma 28, bors 1.—, paprika 1.20, barnakenyér 12. Egy liter kőolaj 20. 1 mm. bükköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—. 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Forgalmi kimutatás 1898. évi február 21-ről Tiszta buza körülbelül 600 hltr, kétszeres buza 150 hltr, rozs 350 hltr, árpa 150 hltr, zab 140 hltr, tengeri 400 hltr, burgonya 700 hltr. Lásas jószágok: Hízott sertés mintegy 85 drb, félhízott 100, sovány 220, süldő 380, malac 1000, hízott marha 24, jármás ökör 580, fejős tehén 290, borjú 260, bivaly —, juh és kecske 120, ló 682.

Marha ártáblázat 1898. február 21-ről Egy pár első rendű jármás ökör 290—330, egy pár másodrendű jármás ökör 180—285, egy pár harmadrendű jármás ökör 110—175, 1 pár fejős tehén 100—200, 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 63—85, 1 drb. vágó tehén 150 kgr. 43—65, 1 drb. veres borjú 11—18, 1 drb. fél éves borjú 17—26, 1 drb. egy éves borjú 24—34, két éves borjú 32—58, 1 pár hízott sertés 45—78, 1 pár fél éves 20—24, 1 pár egy éves sertés 33—54, 1 pár két éves setés 56—78, egy drb. igás ló 45—80, 1 pár ökörbőr 15—21, 1 pár tehénbőr 12—16, 1 pár borjú bőr 5—8, 1 pár ló bőr 6—10.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántúl eredeti távirata. —

Határidők.

B u d a p e s t, február 22.

Az irányzat szilárd

Buza márcziusra	— — — — — 9.84
Uj tengeri	— — — — — 4.66
Rozs őszre	— — — — — 7.91
Zab őszre	— — — — — 5.81
Tengeri augusztusra	— — — — — —
Buza októberre	— — — — — 8.61

Értéktőzsde.

B u d a p e s t, február

Az irányzat gyenge

Oszták hitel	— — — — — 367.90
Magyar hitel	— — — — — 399.50
Államvasut	— — — — — 361.75
Rimamurányi	— — — — — 307.—
Magyar jelzálog	— — — — — 249.—
Salgótarjáni	— — — — — 636.—
Wagon-kölcsön	— — — — — 623.—
Villamos vasut	— — — — — 225.—
Magyar leszándító	— — — — — 353.25
Iparbank	— — — — — 104.25
Budapest közuti	— — — — — 404.50
Kereskedelmi	— — — — — 1011.50
Déli vasut	— — — — — 78.—

B e c s, február 22

Az irányzat nyugodt

Oszt. hitel	— — — — — 360.78
Magyar hitel	— — — — — 391.—

Államvasut	— — — — — 362.1/2
Birodalmi márka	— — — — — 58.97

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1899. február 22-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — — — 120.—
Magyar koronajárdék	— — — — — 98.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	— — — — — 121.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	— — — — — 101.—
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	— — — — — 120.75
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — — — — 97.25
Italmérési jog megváltási kötvény	— — — — — 102.—
Horvát-szlavón földterhermentési kötvény	— — — — — 96.75
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	— — — — — 161.50
Tiszasabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	— — — — — 142.50
Oszták járdék papírban	— — — — — 101.25
Oszták járdék ezüstben	— — — — — 101.10
Oszták járdék aranyban	— — — — — 120.—
Oszták korona járdék	— — — — — 102.—
Oszták magyar bankrészevény	— — — — — 920.—
Magyar hitelbankrészevény	— — — — — 397.75
Oszták hitelintézeti részevény	— — — — — 367.—
Oszták-magyar államvasuti részevény	— — — — — 368.50
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	— — — — — 358.60
Németbirodalmi márka	— — — — — 58.90
London vista	— — — — — 120.45
Párisi vista	— — — — — 47.80
20 márkás arany	— — — — — 11.79

SZERKESZTŐI PÓSTA.

B. T. Helyben. Dr. Schlauch Lőrincz b. bornok ur Ö Eminenciája jelenleg Nagyváradon van.

Dr. VUCSKICS GYULA.

Pserhofer J.-féle

„Vértisztító-Pilulák“

előbb „ÁLTALÁNOS PILULÁK“

joggal megérdemlik utóbbi nevüket, mert tény, hogy nagyon sok betegség van, melyben e pilulák kitűnő hatása bebizonyítható.

Évtizedek óta örvendenek e pilulák a legnagyobb elterjedésnek és kevés család van, a hol e kitűnő háziszor hiányoznék.

Mint háziszor sok orvos ajánlotta már és ajánlja, különösen mindezen bajok ellen, melyek: az epeömlés, májbajok, bélgyengülés, székrekedés, rossz emésztés, szélzsorulás, vértelenség, hámrhoidok (aranyér), stb.

Vértisztító hatásánál fogva különösen jó hatása van a vérszegénységnél is és az ebből származó bajoknál mint: sápadtság, ideges felfojás és a többiek. E vértisztító pilulák fájdalom nélkül hatnak, úgy hogy a leggyengébb szervezetűek, gyermekek is minden aggodalom nélkül használhatják.

E „vértisztító pilulák“ egyedül és mint valódiak Pserhofer J. gyógyszerárában kaphatók: „zum gold. Reichsapfel“ J. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15. Wien és egy doboz 15 drb. pilulával csak 21 kr. o. é. Hat doboz 1 frt 5 kr. A pénz előzetes beküldése esetén portómentesen küldve hat doboz 1 frt 25 kr., 3 csomag (18 doboz) 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., 10 csomag 9 frt 20 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.

NB. Nagy elterjedtségük miatt e pilulákat különböző név alatt és alakban hamisítják: tehát kéretik kizárólag Pserhofer J. „vértisztító pilulái“ kéri, mert csak azok a valódiak, melyek használati utasítása Pserhofer J. névvel vannak ellátva, és minden egyes csomag tetején vörös betűkkel ezen név látható.

Azon számtalan köszönő iratok közül, melyeket e pilulák használói a legkülönbözőbb és legsúlyosabb betegségeik elmúlása után hozzánk intéztek, csak néhányat említnék fel azon megjegyzéssel, hogy a kik használták, másoknak is ajánlják.

Köln, 1893. április 30.

Igen tisztelt Pserhofer ur! Legyen olyan jó, küldjön ismét utánvétellel 15 csomagot az ön felismulhatatlan vértisztító piluláiból. Együttal hálás köszönetem fejezem ki önnek csodabánsu piluláért.

Tisztelettel
Pawlistik Ferenc, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12.

Igen tisztelt uram!

Isten akarta, hogy az ön pilulái kezemhez jussanak s ebből kifolyólag irhatom önnek a következőket: Gyermekágyban levén meghültem, úgy, hogy dolgaikat többé képtelen voltam végezni s biztosan meghaltam volna, ha az ön csodabánsu pilulái nem mentettek volna meg. Isten ezerszeres áldása legyen ezért önön. Tudom, hogy az ön pilulái tökéletesen helyre állítják egészséget, hogy másoknak is visszaadják az egészséget.

Külföz Teréz.

Bécsújhely, 1887. decz. 9.

Nagyon tisztelt uram!

Forró köszönetet mondok önnek 60 éves nagynéném nevében, ki öt évig chronikus gyomorhájban és vízkórágban szenvedett. Az élet már igazán kin volt rá nézve és már azt hitte, hogy vége van. Véletlenül kapott egy csomagot, az ön kitűnő vértisztító-piluláiból és hosszabb használat után ez meggyógyította.

Tisztelettel
Weinzellet József.

Eichengrabarnut, Göhl 1889. márcz. 27.

Tisztelt uram!

Mivel teljesen meg vagyok elégedve az ön piluláival, ismételve kérek 4 csomagot az ön igazán hasznos és kitűnő piluláiból. Nem

tudom, elegendő kifejezni legnagyobb elismerésemet a pilulák jóságá miatt. És ezeket a hol csak tehetem, ajánlani fogom a legmeglebben minden szenvedőnek. S ezennel felhatalmazom önt, hogy ezen köszönet-nyilvánítást bárki előtt kinyilváníthassa.

Teljes tisztelettel
Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, oszt. Szilécia, 1886. okt. 8.

Tisztelt uram!

Legszívesebben kérem, hogy nekem Általános vértisztító labdacsaiból egy 6 dobozból álló csomagot küldjön. Csak csodabánsu piluláinak köszönhetem, hogy gyomorhájomtól, mely öt éven át kínzott megszabadultam. Soha sem fogom nekilőzni ezen pilulákat s egyúttal milyen tisztelt uraságának meleg köszönetemet fejezem ki.

Legmélyebb tisztelettel
Zwickli Anna.

Bernhardi alpesi növény-liqueur, W. O. Bernhard, Bregenz Z. Egy üveg ára 2 frt 60 kr., egy fél üveg 1 frt 40 kr., egy negyed üveg 70 kr.

Amerikai közsvénykenőcs legjobb szer minden közsvényes és csúszos bajoknál: gerinczagy bántalmaknál, inszagatózás Ischias, migrán, nervozus fogfájás, fofájás, fülzaggatózás stb. Egy tégely 1 frt 20 kr.

Pserhofer J. angol csodabálsama 1 üveggel 50 kr.

Fagyás ellen bálsam, évek óta ismeretes, mint legbiztosabb szer sebeket stb. 1 tégely 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Stoll Kola-Braeparatuma kitűnő erősítő gyomor és izom számára.

Kola Elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., egy negyed liter 85 kr.

Pserhofer J. Golva-Bálsam, nélkülözhetetlen szer a vastag nyak ellen, 1 üveggel 46 kr. Bérmentve 65 kr.

Pserhofer J. élet-essenciája (Prágai cseppek) rossz gyomor, rossz emésztés, mindennemű altesti bántalmaknál kitűnő háziszor. Egy üveg 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Pserhofer J. utifüle, általánosan ismert kitűnő háziszor minden katarus, rekedség, göresős köhögés stb. ellen. Egy üveg 50 kr. két üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Fenyő-pomádé. Pserhofer J., évek hosszú sorra óta az orvosok által is elismert legjobb szer minden hajnövesztő szer között. Ele-gánsul kiállított nagy adag 2 frt.

Általános flastrom. Stendel tanártól, mindennemű rossz feké ellen, ütéstől, vagy szurástól származó sebekre, sőt régi időkőben fel-fel ujló láb fekélyeknél is, esőkönyös mirigy daganatoknál, fájdalmas köröm méregnél, sebes és gyaladásban levő emlőre, közsvényes lábakra és hasonló bajoknál megbecsülhetetlen. Egy tégely 50 kr. bérmentve 70 kr.

Általános-tisztító-só. Bullrich A. W. kitűnő szer a rossz emésztés minden következményei ellen és pedig fofájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorgégés, aranyeres bántalmak, szorulás stb. ellen. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt említett szerek kivül még az összes osztrák és magyar újságokban hirdett bel- és külföldi orvosi specialitások raktáron tartatnak és a raktáron nem levő szerekről felszólításra kés-séggel és legelőbb gondoskodva lesz.
A szállítás postán leggyorsabban lesz eszközölve a pénz előleges beküldése mellett. Nagyobb megrendelések utánvét mellett is.
Pserhofer J. gyógyszerár. „zum gold. Reichsapfel“, Bées, I. Singerstrasse 15.
Egyedül csak azon pilulák valódiak, melyeknek használati utasítása Pserhofer J. névaláírásával van ellátva és a melynek minden csomagja tetején, ugyan ezen név vörös írással látható.

➡ Védve bélyeg- és mintajeggyel. Utánzás szigorúan büntetve! ➡